

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobkyně: **A. K.**, zast. JUDr. Ivanem Smolou, advokátem, se sídlem Třeboradická 1074, Praha 8, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 4. 2007, č. j. 3 Cad 111/2006 – 22,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 4. 2007, č. j. 3 Cad 111/2006 – 22, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností brojí stěžovatelka proti rozsudku ze dne 19. 4. 2007, č. j. 3 Cad 111/2006 – 22, (dále jen „napadený rozsudek“), kterým Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) zamítl její žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 6. 2006, č. X, jímž byla zamítnuta žádost stěžovatelky o plný invalidní důchod z důvodu nesplnění podmínek ustanovení § 38 a § 40 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“). Stěžovatelka sice splňovala podmínku plné invalidity podle § 39 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění (podle posudku lékaře Pražské správy sociálního zabezpečení pro Prahu 8, ze dne 30. 3. 2006), avšak nedosáhla v období 10 let před vznikem invalidity potřebných 5 let pojištění, když získala pouze 4 roky a 217 dnů.

V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalované, označené jako odvolání, ze dne 29. 8. 2006 stěžovatelka uvedla, že bere na vědomí zamítnutí své žádosti o plný invalidní

důchod pro nesplnění podmínek § 38 a § 40 zákona č. 155/1995 Sb. Nesouhlasila ovšem s dobami pojištění uvedenými na listu osobního důchodového zabezpečení.

V odůvodnění zamítavého rozsudku městský soud uvedl, že si vyžádal k posouzení zdravotního stavu žalobkyně a její dochované pracovní schopnosti posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze (dále jen „PK MPSV“), která provedla posouzení dne 14. 2. 2007. Podle posudkového závěru tohoto posudku k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí, tj. ke dni 29. 6. 2006, nebyla žalobkyně plně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, přičemž nebyla ani částečně invalidní podle ustanovení § 44 odst. 1 nebo 2 téhož zákona, neboť u stěžovatelky nešlo o pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 33% a ani o ztížení obecných životních podmínek z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu; nebylo rovněž zjištěno, že by jí dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav umožňoval (zdravotní postižení) výkon soustavné výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek. Městský soud poukázal na to, že stěžovatelka byla v roce 2005 dvakrát hospitalizována na psychiatrickém oddělení a jedenkrát v roce 2006. V době hospitalizace byl její zdravotní stav hodnocen Pražskou správou sociálního zabezpečení pro Prahu 8 (dále jen „PSSZ“). Posudková lékařka PSSZ vycházela ze situace, kdy zdravotní stav žalobkyně byl hodnocen jako léčebně nedořešený. PK MPSV však po zhodnocení kompletní lékařské dokumentace stanovila procentní míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobkyně podle kapitoly V., položky 5, písm. b), přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. (dále jen „vyhláška“), ve znění platném v době vydání napadeného rozhodnutí jen na 20%. K tomu městský soud dále podotkl, že při soudním jednání byl tímto posudkem proveden důkaz, přičemž stěžovatelka prohlásila, že nemá k posouzení zdravotního stavu žádné výhrady a nenavrhla soudu žádné další důkazy.

Městský soud proto rozhodl věc v souladu s uvedeným posudkovým závěrem PK MPSV a žalobu zamítl z důvodu nesplnění podmínky plné invalidity. Přitom konstatoval, že splněním druhé podmínky nároku na plný invalidní důchod, tj. podmínky potřebné doby pojištění, se z důvodu nesplnění podmínky plné invalidity, vůbec nezabýval.

Proti napadenému rozsudku stěžovatelka podala kasační stížnost, v níž vytýkala krajskému soudu, že vyhodnotil nesprávně zdravotní stav stěžovatelky, když vycházel z posudku PK MPSV ČR, který byl vyhotoven dne 14. 2. 2007, tedy asi jeden rok poté, kdy byla jinou posudkovou komisí zjištěna plná invalidita žalobkyně. PK MPSV ČR přitom hodnotila zdravotní stav žalobkyně za situace, kdy již žalobkyně zřejmě nebyla plně invalidní, a to zpětně k datu vydání rozhodnutí. K tomuto datu (tj. 29. 6. 2006) ovšem byla stěžovatelka hodnocena jako plně invalidní. Posudkový závěr PK MPSV navíc dle názoru stěžovatelky není dostatečně odůvodněn. Zejména stěžovatelka zpochybňovala značný rozdíl při hodnocení svého zdravotního stavu, když posudkový lékař PSSZ dne 30. 3. 2006 dospěl k závěru, že u žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 66 %, a že je tedy ke dni 3. 2. 2006 plně invalidní, naproti tomu, PK MPSV zhodnotila rok poté procentní míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti jen na 20%, aniž by tuto radikální změnu hodnocení zdravotního stavu a schopnosti soustavné výdělečné činnosti stěžovatelky odůvodnila. Krajský soud se tedy podle jejího mínění dopustil nesprávného hodnocení důkazů, když tento posudek vyhodnotil jako rozhodující.

Ze správního a soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti:

Zpráva MUDr. A. S. ze dne 16. 1. 2006 vypovídá o tom, že stěžovatelka byla v psychiatrické péči od roku 2003 pro dlouhotrvající úzkostnou poruchu, která byla řešena již hospitalizací v roce 2005. Lékař označil zdravotní stav stěžovatelky jako dlouhodobě nepříznivý.

Ze záznamu o jednání PSSZ ze dne 30. 3. 2006 vyplývá, že stěžovatelka byla posouzena z důvodu přechodu z pracovní neschopnosti do plné invalidity. Z rekapitulační části posudku o absolvovaných vyšetřeních vyplývá, že stěžovatelka byla k uvedenému datu stále hospitalizována v Psychiatrické léčebně Bohnice a dostavila se k posouzení na propustku. Její zdravotní stav byl diagnostikován jako těžká stresová reaktivní anxiosně-depresivní symptomatika u osobnosti nezralé, histrionské. V posudkových zjištěních je uvedeno, že stěžovatelka byla úzkostně dekompenzovaná a afektivně labilní, trpěla suicidiálními úvahami. Kromě toho se u ní projevovaly tendence k panické afektivitě, přičemž příčinou těchto psychických poruch byla shledána především sociální nejistota a dopad konfliktního partnerského vztahu. Uvedené příznaky PSSZ diagnostikovala jako těžkou funkční dekompenzaci s nutnou intenzivní psychiatrickou intervencí. Posudkový závěr se opírá o hodnocení těchto postižení vzhledem ke splnění podmínek plné invalidity s tímto odůvodněním: *„Vzhledem k hospitalizaci nezbyvá než přiznat plnou invaliditu, byť patologický obraz by odpovídal ve smyslu platných předpisů k posouzení poklesu výdělečné schopnosti jen částečné invaliditě. Kontrolní lékařská prohlídka je stanovena za rok s předpokladem snížení stupně invalidity pro osobnostní poruchu, v jejímž důsledku časté dekompenzace neurastenické lze očekávat.“* PSSZ zhodnotila míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti na 70 %, na základě čehož shledala stěžovatelku plně invalidní podle § 39 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav odpovídal postižení uvedenému v kapitole V položce 4 písm. d) přílohy č. 2 vyhlášky.

Na základě tohoto posouzení vydala PSSZ dne 6. 4. 2006 rozhodnutí o tom, že stěžovatelka je plně invalidní.

Dne 29. 6. 2006 rozhodla žalovaná o zamítnutí žádosti o plný invalidní důchod. V odůvodnění svého rozhodnutí odkázala na posudek PSSZ ze dne 30. 3. 2006, z něhož konstatovala, že stěžovatelka splňuje podmínku plné invalidity. Protože však stěžovatelka nesplnila podmínku potřebné doby pojištění, která činí 5 let z posledních 10 let počítaných zpět před vznikem plné nebo částečné invalidity u pojištěnce ve věku nad 28 let, neboť v době od 3. 2. 1996 do 2. 2. 2006 získala pouze 4 roky a 217 dní pojištění, žalovaná žádost zamítla.

Z přiloženého osobního listu důchodového pojištění bylo zjištěno, že celková doba pojištění stěžovatelky činila 3919 dnů, tj. 10 roků a 269 dnů. V období 10 roků před vznikem plné invalidity získala stěžovatelka pouze 4 roky a 217 dnů doby pojištění.

V podání ze dne 29. 8. 2006 stěžovatelka uvedla, že při kontrole osobního listu důchodového pojištění přiloženému k napadenému rozhodnutí zjistila určité

nesrovnalosti spočívající v chybějících dobách pojištění. Konkrétně poukázala na dobu 5. 12. 1991 – 31. 12. 1991, tj. 27 dní výdělečné činnosti u zaměstnavatele Grafit, s. r. o., Na Zlatnici 17, Praha 4; dále dobu od 5. 9. 1992 – 26. 9. 1993 a od 1. 7. 1994 – 24. 7. 1994, kdy pečovala o svou bezmocnou matku. Dále rovněž označila dobu od 7. 6. 1999 do 26. 11. 1999, kdy byla studentkou denního studia; dobu 2. 1. 2000 – 31. 3. 2000, kdy měla navštěvovat počítačový kurz, a kromě toho především dobu od 15. 7. 2000 až do 31. 10. 2004, kdy se stěžovatelka dle svého tvrzení starala o svou babičku Z. J. (1920), která je částečně bezmocná.

Na tento přípis reagovala žalovaná dopisem ze dne 5. 9. 2006, kterým stěžovatelce sdělila, že došetřuje dobu její činnosti jako OSVČ (osoby samostatně výdělečně činné) v období 5. 12. 1991 – 31. 12. 1991. Na to stěžovatelka odpověděla dopisem ze dne 28. 9. 2006, který nazvala jako „odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o plný invalidní důchod.“ V tomto dopise zejména uvedla, že ji odpověď žalované neuspokojila, neboť se nezmínila o „doplnění rozhodného období v době od 3. 2. 1996 do 2. 2. 2006“. Přitom upozornila na to, že jí schází do potřebné doby pojištění pouze 149 dní a že je bez prostředků.

Ve správním spise je založen osobní list důchodového pojištění, který byl aprobován dne 31. 10. 2006. Stěžovatelce v něm byla zohledněna doba výkonu samostatné výdělečné činnosti v roce 1991 (120 dnů) a výpočtový základ v období 22. 8. 1994 – 30. 11. 2004 vyměřovací základ ve výši 6000 Kč.

Na to žalovaná reagovala rozhodnutím ze dne 10. 11. 2006, jímž opětovně zamítla žádost stěžovatelky o přiznání invalidního důchodu. Rozhodnutí odůvodnila tak, že podle dodatečně předložených dokladů se stěžovatelce započítává doba činnosti osoby samostatně výdělečně činné za období od 2. 12. 1991 do 31. 12. 1991, což znamená, že celková doba pojištění stěžovatelky činí 10 roků a 295 dnů. Tento zápočet ovšem nemá vliv na správnost zamítnutí žádosti stěžovatelky o plný invalidní důchod, neboť počet odpracovaných let v rozhodném období 10 let před vznikem plné invalidity se nezměnil a činí nadále pouze 4 roky a 217 dní. Proto zůstává rozhodnutí žalované ze dne 29. 6. 2006 i nadále v platnosti.

Stěžovatelka na toto rozhodnutí reagovala dopisem ze dne 25. 11. 2006, v němž sice konstatovala, že proti němu nemá námitek, avšak dodala, že je přesvědčena o tom, že doklady zaslané k tomuto bodu žalované jsou dostačující včetně s vyjádřením praktického lékaře, protože za tuto péči stěžovatelka nechce žádné peníze. Stejně tak měla stěžovatelka za to, že doklady o péči o její matku v roce 1994 jsou dostačující. V závěru svého podání konstatovala, že trvá na svém odvolání a nebere svou žádost o přezkum zpět, neboť je přesvědčena o tom, že jí měla být doba péče o osobu blízkou započítána.

V soudním spisu je založen posudek PK MPSV v Praze ze dne 14. 2. 2007. Tento posudek vychází kromě zdravotnické dokumentace stěžovatelky (zejména propouštěcí zpráva z hospitalizace od 5. 9. 2005 – 12. 10. 2005, dále propouštěcí zpráva z hospitalizace v Psychiatrické léčebně Bohnice od 26. 2. – 12. 5. 2006) rovněž z odborného psychiatrického vyšetření uskutečněného při jednání komise dne 14. 2. 2007 lékařkou MUDr. D. D. Při tomto vyšetření bylo shledáno, že stěžovatelka je správně orientovaná

všemi kvalitami, usměvavá a kontakt navazuje ochotně. Při dotazu na téma somatické či psychické obtíže nebyla schopna adekvátně odpovědět. Byly u ní zřetelné projevy simplexní osobnosti s pithiatickými rysy a patrnými finálními tendencemi. Dle psychiatrické dokumentace byl zdravotní stav od počátku hodnocen jako porucha osobnosti s pithiatickými rysy, porucha přizpůsobení. V diagnostickém souhrnu je výslovně uvedeno, že stěžovatelka trpí psychickou poruchou spočívající v maladaptivní úzkostné osobnosti s histrionskými rysy. V posudkovém závěru PK MPSV v Praze uvedla, že se jedná o 33letou psychiatricky léčenou posuzovanou, u níž dominuje porucha osobnosti s pithiatickými rysy, porucha přizpůsobení. Přechodně užívala antidepresiva, bez výraznějšího efektu. V roce 2005 byla hospitalizována na psychiatrii pro reakci na těžký stres a poruchy přizpůsobení a v roce 2006 pro depresivní dekompenzaci na terénu nezralé osobnosti. Právě v té době byla posuzována PSSZ, přičemž zdravotní stav byl hodnocen jako léčebně nedořešený a posuzovaná byla hodnocena přechodně jako plně invalidní. PK MPSV uzavřela, že k datu vydání napadeného rozhodnutí (tj. ke dni 29. 6. 2006) byla rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu posuzované porucha osobnosti hraničně středně těžká. Tuto poruchu zhodnotila PK MPSV dle kapitoly V., položky 5, písm. b) přílohy č. 2 vyhlášky, ve znění platném v době vydání napadeného rozhodnutí a určila míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti na 20%.

Z protokolu o jednání ze dne 19. 4. 2007, při němž městský soud provedl důkaz tímto posudkem a stěžovatelka při něm byla přítomna, vyplývá, že poté, co městský soud objasnil účastníkům, že stěžovatelka dle posudku PK MPSV není plně ani částečně invalidní, se k tomuto sdělení účastníci nijak nevyjádřili a nenavrhli městskému soudu provedení dalších důkazů.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou a je proti napadenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; zkoumal při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uplatnila pro zrušení napadeného rozsudku důvod spočívající v nesprávném hodnocení důkazů městským soudem, konkrétně posudku PK MPSV ze dne 14. 2. 2007. I když výslovně tuto kasační námitku nepodřadila pod žádný z důvodů obsažených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. a neučinil tak ani dodatečně její právní zástupce při doplnění kasační stížnosti o plnou moc, usoudil Nejvyšší správní soud v souladu se svou předchozí judikaturou, že stěžovatelka uplatnila důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí spočívající v jiné vadě řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. K této vadě by Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přihlédnout ex offio i tehdy, pokud by ji stěžovatelka nenamítla.

Dle zákona o důchodovém pojištění je k získání nároku na plný invalidní důchod potřeba splnit dvě podmínky, a to potřebnou dobu pojištění a dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který způsobuje pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti v intenzitě plné invalidity. První podmínku zákon o důchodovém pojištění blíže upravuje tak, že pojištěnec je plně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 66 %, anebo je schopen pro zdravotní postižení soustavné výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek (ustanovení § 39 odst. 1 tohoto zákona). Podmínku doby pojištění upravuje ustanovení § 40, které rozděluje pojištěnce do věkových skupin. Pro pojištěnce starší 28 let, což je i případ stěžovatelky, platí, že musejí získat dobu pojištění v délce pěti let, která se zjišťuje v období deseti let před vznikem invalidity.

Stěžovatelka podle názoru žalované splňovala v době vydání napadeného rozhodnutí podmínku plné invalidity, o níž rozhodla PSSZ posudkem ze dne 6. 4. 2006, avšak scházela jí potřebná doba pojištění. I po provedeném přičtení dob pojištění následně doložených stěžovatelkou činila výsledná doba pojištění v rozhodném období deseti let před vznikem invalidity pouze 4 roky a 217 dnů.

Z tohoto důvodu tedy napadla stěžovatelka zamítavé rozhodnutí žalované žalobou u městského soudu. Ze všech okolností je zjevné, že stěžovatelka žádala o přezkum plnění podmínky doby pojištění, když se domáhala zápočtu získaných dob pojištění, konkrétně zejména doby péče o svou babičku v době od 15. 7. 2000 až do 31. 10. 2004. Tato doba je součástí časového úseku vymezeného ustanovením § 40 odst. 1 a 2, tj. 10 let před vznikem plné invalidity, v němž se zjišťuje u osoby starší 28 let získání 5 let doby pojištění. Je nepochybné, že otázka započtení této doby pojištění je v případě stěžovatelky rozhodnou skutečností pro vznik nároku na přiznání plného invalidního důchodu.

Městský soud však zvolil jiný postup a námitkami stěžovatelky směřujícími k přezkoumání zápočtu sporných dob pojištění se nezabýval. Místo toho vyžádal posudek PK MPSV k prokázání zdravotního stavu stěžovatelky a míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti. Posudek PK MPSV ze dne 14. 2. 2007 však nepotvrdil závěry posouzení PSSZ a shledal míru poklesu soustavné výdělečné schopnosti stěžovatelky podstatně nižší, konkrétně ve výši 20 %. Za této situace již městský soud podmínku doby pojištění nezkoumal a žalobu zamítl, aniž by se jakkoliv vyjádřil k hodnocení posudku PK MPSV ze dne 14. 2. 2007 v kontextu ostatní zdravotní dokumentace stěžovatelky.

Nejvyšší správní soud před vlastním posouzením merita věci považuje za vhodné obecně uvést, že v souladu s právní úpravou důchodových dávek podmíněných zdravotním stavem i relevantní judikaturou je posudek posudkové komise MPSV považován za důkaz povinný a svou váhou stěžejní (viz blíže např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2003, č. j. 2 Ads 9/2003 – 50, přístupné na www.nssoud.cz). To ovšem nelze vykládat tak, že by v každém soudním řízení ve věcech invalidních důchodů musel tento důkaz být proveden, není-li otázka invalidity v předmětné věci spornou. Ustanovení § 77 odst. 2 s. ř. s. upravuje dokazování v řízení před soudem tak, že soud může zopakovat nebo doplnit důkazy provedené správním orgánem, neupraví-li zvláštní zákon rozsah a způsob

dokazování jinak. Soud jím provedené důkazy hodnotí jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem a ve svém rozhodnutí vyjde ze skutkového a právního stavu takto zjištěného. Tyto zásady hodnocení důkazů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu se samozřejmě použijí i na hodnocení posudku, který vyhotovila posudková komise MPSV (viz blíže např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003 - 48, přístupné na www.nssoud.cz).

V situaci, kdy předmětem sporu mezi žalovanou a stěžovatelkou nebylo hodnocení jejího zdravotního stavu, nýbrž získané doby pojištění, nebylo nutně zapotřebí provést důkaz posudkem PK MPSV. Bylo by nutné jej vyžádat v případě námitek stěžovatelky týkajících se data vzniku invalidity, event. pokud by o této otázce vznikly pochybnosti samotnému soudu. Pokud soud přesto posudek vyžádal, pak zřejmě proto, že měl pochybnosti o objektivitě lékařského posudku vyhotoveného PSSZ ze dne 30. 3. 2006, a tedy o splnění podmínky plné invalidity. To však nelze z žádného spisového materiálu, ani ze samotného odůvodnění napadeného rozsudku dovodit. Posudek PK MPSV ze dne 14. 2. 2007 se pak ve svém hodnocení zdravotního stavu stěžovatelky zásadně lišil od předchozího lékařského posouzení PSSZ. Je sice pravdou, že posudek PSSZ ze dne 30. 3. 2006, na základě něhož vydala PSSZ dne 6. 4. 2006 rozhodnutí o tom, že stěžovatelka je plně invalidní, se ve svém odůvodnění zmiňoval o tom, že výhledově dojde ke zlepšení zdravotního stavu stěžovatelky, jehož nepříznivost v době posouzení do značné míry souvisela s tehdejší gradací psychických obtíží stěžovatelky a s nimi související hospitalizací. Tento posudek však předpokládal zlepšení zdravotního stavu stěžovatelky na úroveň částečné invalidity, nikoliv však až pod její spodní hranici představovanou poklesem schopnosti soustavné výdělečné činnosti alespoň o 33 %. Naproti tomu, posudek PK MPSV ze dne 14. 2. 2007 se lišil jak ve stanovení míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti, tak i v samotné kvalifikaci druhu zdravotního postižení. Zatímco posudek PSSZ ze dne 30. 3. 2006 vyhodnotil druh zdravotního postižení v souladu s kapitolou V., položkou č. 4 písm. b) vyhlášky jako zvlášť těžkou osobnostní poruchu spojenou s reakcemi na stres způsobující těžké dekompenzace, posudek PK MPSV ze dne 14. 2. 2007 již podřadil zdravotní stav stěžovatelky pod ustanovení kapitoly V., položky 5, písm. b) přílohy č. 2 vyhlášky jako poruchu přizpůsobení se středně těžkým narušením osobnosti s lehkým snížením celkové výkonnosti organismu. Tyto zásadní rozdíly obou lékařských posudků městský soud nevzal vůbec v odůvodnění napadeného rozsudku v potaz a bez dalšího vycházel z posudkového závěru posudku PK MPSV ze dne 14. 2. 2007, označil jeho závěr za přesvědčivý, aniž by uvedl z jakého důvodu, když zde existoval diametrálně odlišný závěr lékaře OSSZ.

Mezi důkazy, které byly provedeny v řízení před žalovanou, a mezi důkazy, které provedl městský soud, je tedy zřejmý rozpor, který nelze bez dalšího vyjasnit pouhým poukazem na vyšší posudkové hodnocení zdravotního stavu stěžovatelky v době hospitalizace, kdy její psychické obtíže vrcholily. U stěžovatelky se jedná se zřetelem ke všem okolnostem o psychickou poruchu dlouhodobého rázu, která může měnit svou intenzitu i projevy. Pro účely důchodového pojištění je ovšem zapotřebí zdravotní stav stěžovatelky dostatečně přesvědčivě, objektivně a úplně vyhodnotit z pohledu míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti, a to k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Městský soud se s uvedeným rozporům v důkazním materiálu

nezabýval a bez další hodnotící úvahy akceptoval závěr PK MPSV, že stěžovatelka nebyla k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované ani plně, ani částečně invalidní.

V takovém postupu spatřuje Nejvyšší správní soud vadu řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé a která tak způsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Tato vada je o to intenzivnější, že dle názoru Nejvyššího správního soudu v napadené věci nemusel být posudek PK MPSV vůbec pořizován, neboť stěžovatelka podmínku plné invalidity dle rozhodnutí PSSZ ze dne 6. 4. 2006 splňovala. Kromě toho Nejvyšší správní soud považuje za vhodné poukázat na skutečnost, že krátce po vydání napadeného rozsudku v této věci byla stěžovatelka dne 24. 4. 2007 opětovně posouzena posudkovým lékařem PSSZ, přičemž byla shledána částečně invalidní na základě hodnocení svého zdravotního stavu podle kap. V. položky č. 3 písm. b) vyhlášky, tedy jako středně těžké poruchy nálady způsobené zvýšenou anxiitou a dráždivou afektivitou. V tomto posudku byla stanovena míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti na 35 %. I z tohoto následného posouzení zdravotního stavu stěžovatelky, o němž samozřejmě městský soud v době vydání svého rozhodnutí nemohl vědět a nemohl je tedy v rámci dokazování hodnotit, se jeví posudek PK MPSV ze dne 14. 2. 2007 jako dosti nepřesvědčivý důkaz, který v kontextu ostatního důkazního materiálu zdravotní stav stěžovatelky spíše podhodnotil. Odůvodnění napadeného rozsudku, které je založeno na závěrech tohoto posudku, postrádá vyjádření jakýchkoliv úvah směřujících k hodnocení tohoto posudku v kontextu ostatních důkazů. Městský soud se pouze odvolal na skutečnost, že účastníci prohlásili, že nemají k tomuto posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti stěžovatelky žádné výhrady a nenavrhli soudu v této otázce žádné další doplnění dokazování. K tomu Nejvyšší správní soud podotýká, že by stěžovatelka nenavrhla žádné doplnění dokazování, měl rozpor mezi oběma posudky řešit městský soud i bez jejího návrhu, neboť za této důkazní situace jím zjištěný stav věci nebyl řádně a spolehlivě zjištěn, ani prostý rozporů, což mohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný, a to pro jinou vadu řízení spočívající v nesprávném hodnocení důkazů (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.).

V dalším řízení je proto městský soud povinen se zabývat (po ověření data vzniku invalidity stěžovatelky) především splněním podmínky potřebné doby pojištění, k čemuž také mířila stěžovatelčina žaloba. V souladu s ustanovením § 44 odst. 3 ve spojení s § 40 zákona o důchodovém pojištění platí pro nárok na plný invalidní důchod i pro nárok na částečný invalidní důchod splnění stejné doby pojištění, tj. v případě stěžovatelky v délce 5 let v období 10 let před vznikem plné či částečné invalidity. Jelikož na základě posledního posouzení PSSZ ze dne 24. 4. 2007 byla stěžovatelka shledána částečně invalidní, je pro ni i v této fázi řízení posouzení získané doby pojištění klíčové. Teprve pokud by městský soud shledal tuto podmínku jako splněnou, měl by se dále zabývat splněním podmínky plné či částečné invalidity k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované, pokud toto skutkové zjištění nebude dostatečně zřejmé z důkazního materiálu získaného ve správním řízení před orgány důchodového pojištění.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto napadený rozsudek krajského soudu zrušil (§ 110 odst. 1 s. ř. s.) a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Podle § 110 odst. 3 s. ř. s., zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.

V novém rozhodnutí ve věci krajský soud rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 110 odst. 2 s. ř. s.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. března 2008

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu